pirma dalis

kasdienė akimirka

Beveik vidurnaktis; jos trise įkalbinėja apsaugininką leisti įsinešti kambarinį augalą į naktinį klubą. Megė, Harlė ir Roušė pakaitomis aiškina, kad tas augalas – gimtadienio dovana, kurią įteikė namo prieš devintą vakaro išėjusi draugė, neturinti žalio supratimo apie praktinius šokių su kaktusu iššūkius. Kitą savaitę Roušei sukaks trisdešimt; dovanotoja pasakė, kad šios rūšies kaktusai vadinami „senutėmis“ – dėl baltą voratinklį primenančių spygliukų. Megė gailisi tai nugirdusi. Tas jūrų ežio pavidalo augalas jos vaizduotėje jau įsikūnijo į tikrą senyvą damą, kuria būtina pasirūpinti, – nors bičiulė patikino, kad kaktusų beveik nereikia laistyti ir, šiaip jau, apleisti jie tik dar labiau veši. Galų gale merginoms leidžiama palikti kaktusą drabužinėje prie striukių; Harlė kyšteli rūbininkui penkių svarų banknotą, perlenktą triskart, kad vėl nesusisuktų į tūtelę.

Klube Megė nusivylusi pastebi, kad aikštelėje nebėra šokių stulpo. Ji, Harlė ir Roušė lankosi čia nuo aštuoniolikos. Kartą, įsijautusi į „Wham!“ dainą, taip užsipuolė stulpą, jog

teko kreiptis į medikus dėl tarpvietės traumos. Gydytojui pasiskundė, kad susimušė važiuodama dviračiu, ir gavo gerą savaitę sėdėti ant spurgos formos pagalvėlės – lyg koks nuolankus naminis gyvūnas su apsaugine apykakle. Ta naktis draugių atmintyje įsirėžė kaip viena geriausių. Penktadienio popietę visos nuvažiavo į miesto centrą – patikrinti gandų, ar Džimis Nesbitas* išties geria bare „Sunflower"; gandai nepasitvirtino, o vakaras baigėsi ketvirtą ryto šeštadienį, Megei susižeidus ir Harlei pasiglamžius su dviem gastroliuojančiais „Kačių" aktoriais. Tik Roušė praleido visas šėliones, mat prakiurksojo šokių aikštelės pakrašty, spitrėdama į išmaniojo ekraną, švytintį mėlynai it šaldytuvo vidus naktį, ir susirašinėdama su naujai iškeptu vaikinu. Ji nebesinaudoja išmaniuoju telefonu; dabar turi senamadišką mobiliųjį be jokių programėlių ir kitų priedų. Tas naujas vaikinas jau buvusysis. Šiedu faktai nesusiję.

Klubo tualete Harlė pasiūlo Megei ir Roušei ekstazio – maždaug tokiu tonu, kokiu klaustum „gal pasidalijam picą?". Įprastai Megė atsisako klubinių narkotikų, teisindamasi „bloga patirtimi" ir sykiu tikėdamasi, kad žmonės pamanys, jog tąkart ji kaip reikiant pasileido plaukus – pavyzdžiui, prisirūkė ledo ir po keturių dienų atsibudo stručių fermoje Lergane. (Draugės jai primena, kad Lerganas – toli gražu ne ta vieta, kur gali pasileisti plaukus, ir, kiek joms žinoma, ten nėra jokios stručių fermos. „Nėra, bet esmę pagavot", – atkerta Megė.) Kalbėdama apie „blogą patirtį", ji turi omeny

* William James Nesbitt – airių aktorius. (Čia ir toliau – vert. past.)

vienintelį eksperimentą su kvaišalais prieš daugelį metų, per vakarėlį Holilandse*, kai šniukštelėjo kokso, gausiai atmiešto skalbimo milteliais. Nusičiaudėjus nosį nudilgė gėlių gaiva; daugiau to pakartoti ji nenorėtų.

Šįkart Megė sušniaukščia Harlės takelį; jausmas toks, tarsi kas būtų įstūmęs į šnervę kokteilių skėtuką ir išskleidęs galvoje. Harlė keikiasi, vaiposi lyg aktorius, besiruošiantis išeiti į sceną: šiepia dantis kaip liūtas, raukosi it atsikandusi citrinos, vėl šiepia dantis ir raukosi. Galėtum pamanyti, kad Roušei ekstazis buvęs nebuvęs, bet iš akies kampučio išrieda išdavikė ašara.

– Eina šikt, – išgergždžia Harlė, – kaip *degina*. Galėjo labiau sutrinti. – Brūkšteli banko kortele per liežuvį, lyg pradėdama (ar baigusi) darbą, tada sužnybia pirštais viršunosę ir skausmingai vypteli. – Atleiskit. Praeis, – patikina. – Truputį luktelkit.

Joms grįžus į šokių aikštelę, kristaliukai baigia sutirpti Megės viršunosėje ir per kūną pamažėle pasklinda malonus, lengvas dilgčiojimas. Ji nejučia timpteli palaidinukę, lipte prilipusią prie prakaituotų krūtų. Pasigaili neužsisegusi liemenėlės, nes ant šviespilkio „Blondie“ marškinėlių audinio jau ryškėja du tamsūs nuvarvėję pusmėnuliai. Netyčia susitinka akimis su kita mergina; ši šypteli, duodama suprasti, kad žino, kaip Megė jaučiasi. Draugiškai pasivėduoja rankomis priešais veidą ir perrėkia trankią muziką:

– ŽIAURIAI KARŠTA, AR NE?

* Rajonas Pietų Belfaste.

– BAIGIU IŠKEPT! – pritaria Megė; muzika kaip tyčia prislopsta ir žodžiai nuaidi lyg šaižus piktosios Vakarų raganos klyksmas.

– SU KUO TU? – paklausia mergina.

– SU DRAUGĖM! – Megė mosteli kažkur sau už nugaros.

– KABINI? – tiesiai į ausį subliūva Harlė, stovinti kur kas arčiau, nei atrodė.

– O TU SU KUO? – paklausia Megė, nekreipdama dėmesio į Harlę.

– SU KOLEGĖM! – Mergina parodo į netoliese šokančią grupelę. Viena bendradarbė beda nykščiu rūkomojo link, tad ji priduria: – GAL NORI ĮKVĖPT GRYNO ORO?

– AI NE, AŠ NERŪKAU! – Megė apsimeta nesupratusi užuominos.

Nepažįstamoji nusišypso ir, netarusi daugiau nė žodžio, pradingsta tirštoje minioje. Megė atrakina mobiliojo ekraną, nufotografuoja susiliejusias rankas, lyg kviečiai siūruojančias po neoniniu dangumi.

– Tu apsinešusi, – diagnozuoja (tiksliai) kažkas už nugaros.

Ji atsigręžia ir išvysta pašaipiai vypsančią Keitę. Mėlynoje šviesoje merginos veidas ir raganiškai juodi plaukai tarytum išblukę, akys padūmavusios ir viliūgiškos. Megė krūpteli, iš netikėtumo netenka žado. Staiga aštriai pajunta, kaip prakaitas virvena nugara ir tvenkiasi ties juosmeniu. Keitė vilki juodą berankovę palaidinukę, džinsinius šortus ir atrodo nė trupučio nesuplukusi, tarsi jos kūną suptų nuosavas mikroklimatas, neveikiamas klampios naktinio klubo drėgmės. Kažkodėl Keitės balso neužgožia klubo muzika – kitaip nei Megės, kuri, vos koją čia įkėlusi, klykia visa gerkle.

– KOKS TAVO REIKALAS? – atšauna ji.

Kvaišalų euforija jau palaimingai vilnija per kūną ir Megė staiga panūsta apkabinti Keitę – taip stipriai, kad kone pamiršta, jog yra apsipylusi prakaitu lyg višta, kepama savose sultyse. Pirmaisiais studijų universitete metais ji nuėjo į kelis pasimatymus su klasikinių mokslų studente; ši juokais užsiminė apie „lesbiečių liniuotę“. Iš pradžių Megė pamanė, kad tai kažkoks nerašytas bendruomenės kodas; paaiškėjo, jog toji liniuotė – viso labo mūrininkų įrankis, kitados naudotas Lesbo saloje, lankstus švininis instrumentas, prisitaikantis prie bet kokios kreivės. Dabar ji džiugiai priglustų prie Keitės lyg antra oda – prisiplodama, susitraukdama, įsigaubdama.

– MEGE, – palyti jai alkūnę Harlė ir staigiai kresteli galvą, kviesdama grįžti pas šokančias drauges.

– PAMENI MANO DRAUGĘ KEITĘ? – šūkteli Megė.

Tai Keitė pradėjo šią tradiciją, pažinties pradžioje pristačiusi ją kaip „draugę Megę“ ir šitaip paskatinusi Megę pridurti tokį pat platonišką prievardį. Per šešis mėnesius ji nėsyk nepaklausė Keitės, ar ši norėtų tapti jos *drauge* kaip karalienės Viktorijos laikais – kai dvi moterys, istorikų įvardijamos tik kaip bičiulės senmergės, dešimtmečius gyveno intymioje darnoje. Jos niekada nebuvo tikrame pasimatyme; susitikdavo spontaniškai, vėlyvais vakarais, susitarusios paskutinę minutę. Megė įtikinėja save, kad labai šiuolaikiška ir brandu būti draugėmis, kurios kartkartėmis permiega, – ir vis vien, Keitės pristatyta kaip „mano draugė Megė“, pasijunta tarsi lopšelinukė, naujame darželyje trepsinti paskui auklėtojos priskirtą grupiokę.

– KUR BUVAI PRIEŠ ŠITĄ? – atsainiai paklausia ji; jeigu tik apskritai įmanoma atsainiai perrėkti „B*Witched“, visiems aplink siautulingai trypiant *céilí**. Harlė šokinėja ir vis atsitrenkia į Megę – turbūt tyčia.

– Vakarėlyje, – pavarto akis Keitė. – Nuobodybė.

Keitė lankosi vakarėliuose lyg kokia itin svarbi užsienietė viešnia, savo pasirodymu daranti didelę garbę namų šeimininkams. Megė neįsivaizduoja jos sudribusios ant sėdmaišio ir besineriančios iš kailio, kad pritrauktų kitų dėmesį. Keitė – lyg senojo pasaulio aukštuomenės vakarėlių liūtė, Zelda Ficdžerald** ar viena iš seserų Mitford***. Niekada gyvenime nepamatytum jos nesmagiai trypčiojančios kampe ir besidedančios, kad tik užmetė akį į telefoną, laukdama, kol draugė grįš iš tualeto.

Taip jos ir susipažino – vakarėlyje; tąsyk Megė virtuvėje dideliu plaukų segtuku krapštė kamštį iš vyno butelio.

„Gal reikia pagalbos?“ – pasisiūlė Keitė, smalsiai žvelgdama į ją.

Megė pasistengė išlyginti įtemptos kovos įrėžtas raukšleles kaktoje ir nerūpestingai susijuokė.

„Man regis, čia jau žlugęs reikalas.“

„Kiek girdėjau, – pasakė Keitė, – jeigu nusiautum batą, įspraustum į jį butelį ir kaukštelėtum į sieną, kamštis turėtų iššokti.“

* Airių liaudies šokis.

** Zelda Fitzgerald (1900–1948) – amerikiečių rašytoja, dailininkė.

*** Šešios aristokratės seserys, XX a. ketvirtajame dešimtmetyje išgarsėjusios dėl skandalingo gyvenimo ir skirtingų politinių įsitikinimų.

„Skamba kaip kokie burtai“, – sumurmėjo Megė, žengtelėjusi atatupsta ir apžiūrinėdama segtuką, styrantį kamštyje lyg koks peilis negyvėlio kūne.

„Pabandyk. O jeigu suveiks?“

„Gal tu nori?“

„Šiaip jau mieliau paspoksočiau ir pažvengčiau.“

„Tavo batai atrodo tinkamesni.“

Megė avėjo medžiaginius sportbačius apsilaupiusiu padu, Keitė – gyvatės odos rašto martensus.

„Kamščiatraukio nėra?“ – pasitikrino ji, žvilgtelėjusi į įrankių stalčių.

„Oi, žinoma, yra, – atsiliepė Megė. – Tiesiog pamaniau, susigalvosiu kokį nebūtiną iššūkį. – Keitei nusijuokus, jos širdis suspurdo iš džiaugsmo, kad pavyko atgauti bent kruopelę orumo. – Įsivaizdavau, kad kamštelis užsukamas. „Lidle“ kainavo keturis svarus penkiasdešimt.“

„*Lidlo*, – kone ilgesingai ištarė Keitė, lyg Megė būtų užsiminusi apie kokią egzotišką šalį, aplankytą per pertraukos metus, – vynas *pats geriausias*.“

Šešiskart taukštelėjus Keitės batą kulnu į sieną, kamštis iššoko tiek, kad Megei pavyko ištraukti jį pirštais.

„Turbūt turėčiau įpilti ir tau?“ – pasakė ji Keitei.

„Žinoma“, – nusišypsojo ši.

– VANDENS, – sukomanduoja Harlė ir krypteli galvą baro link.

Draugės žandikaulis įsitempęs; Megė nujaučia, kad narkotikai čia niekuo dėti. Harlei niekada nepatiko Keitė; kaskart jai pasirodžius ir apvertus tobulą vakarą aukštyn kojomis,

Harlė priima tai kaip asmeninį įžeidimą. Pati save paskyrusi daugelio audringų pasilinksminimų režisiere, bičiulė žarsto nurodymus, dažnai skambančius lyg subtilūs priekaištai, bet Megei niekaip neišeina žiūrėti į Harlę kaip į tikrą bosę; pailgas veidas, nedidelės tamsios akys ir labai šviesūs plaukai daro ją panašesnę ne į tironę, veikiau jau į amžinai įtarų oposumą.

– BARAS? – Megė surinka Keitei.

– Aha, einam, – atsako ši, lyg pati būtų tai pasiūliusi, ir, švelniai suėmusi Megę už klubų, nuvairuoja per minią.

Megei dingteli, kad gal Keitė taip elgiasi tyčia, erzina Harlę, mat nesimpatija abipusė. Tada nusprendžia, kad jai vis vien.

Harlė užmeta ranką Roušei ant pečių ir išgelbsti nuo mergvakarį švenčiančios merginos; toji baigia išūžti jai ausis. Abi pasuka baro link. Roušė iššiopčioja: *tekilos?*, o gal tiesiog *tekilos*, be klaustuko, nes nė nelaukia atsakymo. Stikliukams išsirikiavus ant stalviršio, ji jau dėbso į druskos žiupsnelį ant riešo.

– *Sláinte*[*], – ištaria kaip laidotuvininkė, sakanti pagarbų tostą per atminus.

Megė nugurkia tekilą, sugrūda tarp dantų žaliosios citrinos skiltelę; ši burnoje bemat išdžiūva ir subyra į popuri. Harlė stumteli puslitrinę stiklinę vandens ir ji siurbteli gurkšnelį. Gerkle sukyla aitrus raugulys; tenka sprukti į tualetą kaip tik tada, kai suskamba ABBA megamiksas, nors tai jai visiškai nebūdinga.

Suglumusi ir pasibaisėjusi Megė dyro į keistus juodus vikšrus klozete, kol galiausiai susivokia, kad priklijuojamos

[*] Į sveikatą (air.).

blakstienos vemiant atlipo ir pasidavusios nupleveno į skylę. Narsiai kovojot, bičiulės, pamano ji pro smegenis klostančią miglą. Ilsėkitės ramybėje.

Kai ryte lovoje prie jos jaukiai prisiglaudžia vyras, Harlę sukausto pomirtinis stingulys. Ji nekenčia pabusti šalia kitų žmonių. Kambarys, kuriame drybso nepažįstamasis, nebepriklauso jai; miegamasis tarytum virtęs nusikaltimo vieta, į kurią jai uždrausta įžengti. Harlė jaučiasi taip, lyg stovėtų už fluorescencinės juostos ir žvelgtų į kruopščiai sunumeruotus daiktinius įkalčius, išmėtytus ant grindų. Jai nežinomo prezervatyvų gamintojo pakuotė ir tuščias sargis, plempsantis lyg roplio išnara. Trumpikės, išmargintos kažkur matyto animacinio filmo veikėjo veidukais. Šiukšlinė, pristumta prie lovos, dėl viso pikto, jeigu jį vėl sutąsytų.

Harlė pamena labai trumpai, labai nevykusiai pasimylėjusi su šiuo vyru. „Turbūt nieko neišeis?“ – suvogravo jis, pamėginęs įsisprausti daikčiuku, glebiu it subliuškęs balionas. Klausimas suerzino – galėjai pamanyti, kad ji taip pat kalta dėl nesėkmės, o ne devyniolika ar kažkiek ten pintų alaus, kurias vyriokas išmaukė per vakarą. Nelaimėliui išsiropštus iš lovos, Harlė tikėjosi, kad jis apsirengs ir išsikvies taksi; deja, tas tik nukrypuliavo lyg nerangus kumeliukas į vonią ir gerą pusvalandį garsiai lupo ožius. Tada stabtelėjo miegamojo tarpdury kaip košmarą susapnavęs bamblys ir sumurmėjo: „Žinau, nenori, kad pasilikčiau...“, o ji atsakė: „Nesvarbu, pagulėk, kol pasijusi geriau.“ Juodu sumigo vienas šalia kito intymiai, kaip du lavonai morge. Išaušo rytas

ir ji guli atgręžusi jam nugarą, o kažkas labai gyvas ir kietas niuksi jai į sturburgalį. Dar nė nepradėjusi mąstyti, ką su tuo nuveikus, Harlė prisimena, kokia šiandien diena.

Plūsdamasi panosėje ir klupinėdama blausioje ankstyvo ryto prieblandoje, puola rankioti išdraikytus drabužius ir sveiko proto likučius.

– Netikiu, kad man *šitaip* smirda iš burnos, – pajuokauja vyras, žvelgdamas į besirengiančią Harlę, ir, regis, nė neketina pasekti jos pavyzdžiu.

– Atleisk, bet turėsi išeiti. *Man* reikia išeiti. Turiu kai kur būti.

– Ar tai toks tavo būdas pasakyti, kad turi vaikiną?

– Tai mano būdas pasakyti, kad tau reikia užsimauti suknistas kelnes ir čiuožt iš čia.

Jis paklusniai išsiropščia iš lovos ir suskanta knibinėtis su trumpikėmis bei kojinėmis. Harlė šepečiu aptramdo vėjaritį augalą primenančią šukuoseną ir kiek švelniau pasiteirauja:

– Ar geriau jautiesi?

– Kur kas geriau, ačiū. Labai atsiprašau dėl vakar. Įprastai taip nesubloguoju.

– Nieko tokio, tikrai. Visiems pasitaiko.

– Rastum laiko papusryčiauti? – pasiūlo jis, aiškiai padrąsintas atsakymo. – Gal kur nueinam?

– Negaliu. Jau vėluoju, – primena Harlė.

Vyrukas, regis, susitaiko su pralaimėjimu, skubriai apsirengia ir išdrožia.

– Ačiū... viso geriausio... – murma pakeliui lyg po nelabai vykusio darbo pokalbio.

Harlė palaukia, kol trinktelės laukujės durys, tada nupėdina į virtuvę. Sulig kiekvienu žingsniu tvinksi smilkiniuose, į širdį pamažėle smelkiasi nerimas. Roušė jau atsikėlusi ir atrodo ne ką geriau; uodžia kavos garus, bet gurkštelėti nedrįsta. Nieko nematančiomis akimis dyro į ant stalviršio pūpsantį kaktusą – jos vos nepaliko to augalėlio rūbinėje (nors kone iš kailio išsinėrė stengdamosi įsinešti į klubą). Draugė vilki dukslų juodą megztinį ir pilkas languotas kelnes. Harlė ant virtuvės kėdės užmeta avikailiu puoštą paltą ir pasvarsto, ar derėtų apsivilkti ką nors santūresnio. Roušė įprastai rengiasi stilingai, bet santūriai lyg anglė mokytoja (rudeniški tonai, škotiški langučiai, velvetiniai švarkai, įvairiausio storio megztukai aukštu kaklu), o Harlė dievina kailius ir odą (dirbtinius). Kartkartėmis paįvairina aprangą vintažinėmis Halstono* stiliaus detalėmis (arba autentiškomis, kai įperka, bet tai pasitaiko retai). Žinoma, šio ryto pamaldoms kur kas labiau tinka Roušės įvaizdis, bet Harlė neturi jokio noro persirengti.

– Kur Megė? – paklausia ji.

Paskutinįsyk jiedvi kalbėjosi klubo tualete, kai Megė stipriai suspaudė ją glėbyje ir išgergždė prie ausies: „Tai pats geriausias vakaras, aš tave myliu.“

– Išvažiavo su pati žinai kuo. Kaip visada.

Harlė pavarto akis. Keitė ne tik begėdiškai manipuliuoja Mege; ji taip pat turi vieną bjauriausių savybių iš Harlės raudonų vėliavėlių sąrašo. Tai – šykštumas. Keitės tėvai valdo

* Roy Halston Frowick (1932–1990) – JAV mados dizaineris.

keletą viešbučių miesto centre, tad pinigų jai netrūksta, tačiau mergužėlė niekada nesiveržia mokėti už gėrimus ir rūko iš kitų iškaulytas cigaretes. Nė penso nedavė už vakar sušniaukštą ekstazį, nors Harlė pasiūlė tik iš mandagumo.

– Ar ji ką nors parašė? Jau pabudo? – Harlė susizgrimba palikusi mobiluįį miegamajame ir kone apsiverkia pagalvojusi, kad reikės vėl kėblinti laiptais viršun.

– Pabudo. Merdėja. Sakė, palauks mūsų prie bažnyčios.

Roušė iškviečia taksi, o Harlė alaus stiklinėje sumaišo elektrolitų, vaistų nuo cistito ir vandens iš čiaupo kokteilį, juo užgeria dvi tabletes paracetamolio. Dar nesisiojo; beprasidedanti šlapimo takų infekcija bado šlaplę lyg kietai susuktas spygliuotos vielos ritinys.

– Ar buvo smagu? – pasmalsauja Roušė, prisiminusi prieš porą minučių išėjusį vyrą.

– Tą išsiaiškinsiu su būsima psichoterapeute, – atsako Harlė ir susiraukia. – Ar grįžom tuo pačiu taksi? Tu, aš ir... jis?

– Aha. Tuodu su vairuotoju visą kelią pliauškė apie „Newry City" žaidimą lygoje.

– Mm. Ar jiems gerai sekasi?

– Geriau, nei tikėtasi, bet vis vien nelabai kaip. Bent jau jis taip sakė. Tau tai rūpi?

– Aišku, kad ne.

Kai po dvidešimties minučių taksi automobilis įsuka į gatvę, Roušė paprašo vairuotojo:

– Sustokit, kur galite.

Jos susimoka lipniomis, alkoholiu sulaistytomis monetomis ir išsiropščia lauk. Harlė nužvelgia save šoniniame sto-

vinčio „Honda Civic“ veidrodėlyje. Namie ji nusivalė tušu apibirusius paakius ir užsitepė šviežią makiažo pagrindo sluoksnį.

– Atrodau kaip negyvas klounas, – pasiguodžia prisivijusi Roušę.

Merginos praeina naktinių šėlionių vietą. Vaivorykštės spalvomis – it lėlių miesto siena iš kaladėlių – išdažytas kelkraštis ryto prieblandoje atrodo murzinas; gatvė prie „Union Street“ apkreikta vienkartinėmis maisto pakuotėmis, nuorūkomis ir kitais linksmybių likučiais. Klubo duris, lyg kokį uždarą vienuolyną, saugo grotos.

Prie bažnyčios durų laukia Megė. Ilgi rusvi plaukai vietomis drėgni; turbūt plovė prie sruogų pridžiūvusius vėmalus. Oda patepliota Keitės maskuokliu, per šviesiu net blyškiaveidei Megei; dabar ji primena vėjaraupiais sergantį vaiką, nutaškuotą kalamino losjonu.

– Mege, ateik sekundėlei, – pakviečia Harlė ir imasi nykščio pagalvėle lyginti jos makiažą.

Pro šalį į mišias einantis žmogus užjaučiamai pažvelgia į jas. Harlei dingteli, kad iš šalies turbūt atrodo, jog ji švelniai šluosto Megės ašaras.

Merginos įsliuogia į klauptą bažnyčios vidury, kur jau sėdi Megės brolis Lijamas.

– Ar čia yra tualetas? – kaip įmanydama rimčiau sukužda Harlė.

– Kažin, – iššiopčioja jis, užgniaužęs juoką.

Priekyje sėdinti pusamžė moteris smerkiamai grįžteli į juos – lyg Harlė būtų paprašiusi „Wi-Fi“ slaptažodžio.

* * *

Praėjo metai nuo dienos, kai Harlė, Megė, Roušė ir Lijamas sėdėjo šioje bažnyčioje per Lidijos laidotuves. Megė ir Harlė draugavo su Lidija nuo penkerių. Roušė mokėsi su jomis toje pat vidurinės mokyklos klasėje, bet tada turėjo savą draugių ratelį. Sulaukusios aštuoniolikos visos įstojo į Belfasto universitetą; Lidija studijavo verslo vadybą, Megė, Harlė ir Roušė pasirinko anglų filologiją. Jų ketveriukė leido vakarus bare „Parlour", stiprindamos ryšį viskiu ir diskusijomis apie romantinę literatūrą (kiek vėliau, kai įkaušdavo ir liaudavosi apsimetinėti, – jagermeisterio bombomis ir pokalbiais apie „Liežuvautoją").

Netrukus po studijų Lidija ėmė susitikinėti su Megės broliu ir Harlė nuoširdžiai tuo džiaugėsi (iš dalies dėl to, kad buvęs Lidijos vaikinas tikėjosi parsivežti žmoną į pieno ūkį gimtojoje Fermanoje ir ten užtaisyti jai penkis ar aštuonis vaikus). Megė reagavo atšiauriau, kaip pavargęs diplomatas, kuriam anksčiau ar vėliau teks tarpininkauti taikant dvi konfliktuojančias puses – jeigu santykiai nesusiklostytų.

„Viskas bus gerai, pamatysi", – žadėjo Lidija.

„Negali to žinoti!" – spyrėsi Megė.

Lidija su Lijamu patikino, kad jeigu jų santykiai išties liūdina Megę, jie liksią tik draugai. Megė neabejojo, kad, porai susipykus, atsidurtų išties nepavydėtinoje padėtyje, tačiau tokia pabaiga buvo mažai tikėtina, o nesmagumas nurodinėjant, su kuo jos draugė ir brolis turėtų ar neturėtų miegoti, – labai tikras ir kone apčiuopiamas. Taigi, galiausiai atlyžo.

Lidija pirmoji gavo padorias pareigas didelėje, skambiomis pavardėmis pavadintoje firmoje. Sulaukusi dvidešimt ketverių Megė jau dirbo teismo sekretore, Harlė – viešbučio administratore, o Roušė – personalo atrankos agentūroje, kur darbas panėšėjo į korporatyvinį pragarą, bet buvo pastovus ir gerai apmokamas. Draugės išsinuomojo namą su keturiais miegamaisiais Pietų Belfaste ir persikraustė ten su visomis savo antklodėmis, knygomis ir stalo žaidimais. Po daugybės žygių į labdaros krautuvėles ir Šv. Jurgio turgų Lidija pritempė į namus jai patikusių reprodukcijų ir dekoratyvinių niekučių, vonios sienas išpuošė juokingais praėjusio amžiaus trečiojo dešimtmečio plakatais apie seksualinę sveikatą, o prieškambaryje patupdė žalvarinį vombato pavidalo skėčių stovą. Praėjus pusmečiui nuo įkurtuvių, vieną dieną jos užklupo draugę svetainėje, konstruojančią terariumą naminiam vėžliukui vardu Barnabis (taip nusprendė Lidija). Šitaip jie – keturios merginos ir Barnabis – gyveno beveik penkerius metus.

Netrukus po Lidijos mirties Megei, Harlei ir Roušei buvo pranešta, kad Barnabis testamentu paliktas joms. Visos trys tiesiog neteko žado. Harlė, tik po kelių minučių sugromuliavusi mintį, jog jų amžiaus žmogus gali sudaryti testamentą, pasvarstė, kad gal ir jai derėtų tuo pasirūpinti; tada sumetė, kad, be krūvelės nuskaitytų knygų – tarp jų galėjai rasti tiek „Niūrius namus“*, tiek „Brėkštančią aušrą“, – ir keleto „Spandau Ballet“ vinilinių plokštelių, nelabai turi ką palikti.

* Į lietuvių kalbą neišverstas Charleso Dickenso romanas „Bleak House“.

Draugės priglobė vėžlį, nors nė viena nejautė tam gyvūnui didelės meilės. „Lidija norėjo, kad jį turėtume“, – tąsyk liūdnai ištarė Megė. Harlė dirstelėjo į Roušę ir iškart suprato, ką ši galvoja, – kad jos nė neįsivaizduoja, ko Lidija norėjo mirties valandą, nes paliko šį pasaulį staiga, per avariją, ir nė vienos jų ten nebuvo; negana to, tomis dienomis jos beveik nesikalbėjo. Dabar Barnabis kiūto svetainės kampe lyg koks raganos familiaras*, vis dar ištikimas Lidijai; kartais, kai Harlė įsvirduliuoja į kambarį gerokai apsinešusi, ji kone galėtų prisiekti, kad vėžlys stebeilija niekinamu visažinio žvilgsniu.

Namo klausimas Lidijai mirus sukėlė kur kas daugiau sumaišties. Roušė tvirtino, kad reikia išsikraustyti nedelsiant, mat čia tiršta *blogos energijos*. Megė dvejojo, nostalgiškai postringavo apie čia gimusius pamatinius prisiminimus, tačiau pripažino, kad namas pamažėle triūšta ir laikinai šeimininko užglaistyti trūkumai vėl ima lįsti į paviršių. Harlė išvis nenorėjo kur nors kraustytis – nerimavo, kad bus labai sunku rasti kitą būstą, kuriame visos trys galėtų gyventi kartu; bijojo, jog toks žingsnis tiesiog padalys jų bendrą gyvenimą į skirtingas atšakas. Ji susizgribo nekenčianti Lidijos už tai, kad užkūrė šį procesą, pridarė kvailų klaidų, suskaldžiusių jų draugystę, ir numirė, nespėjusi visko ištaisyti. Giliai širdyje Harlė žinojo, kad tai vis vien būtų nutikę; anksčiau ar vėliau viena jų ar kelios būtų apsigyvenusios pas partnerį arba susiradusios ką nors geriau nei ši drėgna ir nudrengta buveinė.

* Mistinis raganų, burtininkų ir okultistų padėjėjas, dažniausiai dvasia ar magiškas gyvūnas.

Visgi širdies kertelėje tikėjosi, kad jos gyvens kaip gyvenusios, ramiai ir paprastai tarsi mėgstamame seriale.

Merginos susitarė palūkėti pusę metų ir prie šio klausimo grįžti vasarą. Nuomos sutartis buvo neterminuota; nusprendusios išsikraustyti, jos tiesiog turėtų pranešti apie tai šeimininkui prieš du mėnesius. Atėjus vasarai, Harlė nedegė noru užvesti kalbą apie išsikraustymą, Megė vylėsi, kad sprendimas bus priimtas už ją, taigi taip pat tylėjo. Roušė, susisielojusi dėl išsiskyrimo su vaikinu ir Lidijos netekties, gramzdėjo tokioje apatijoje, kad vos išsirinkdavo, kokią kavą užsisakyti, ką jau kalbėti apie sprendimą supakuoti gyvenimą ir perkelti jį kur nors kitur.

Praėjus metams jos tebegyveno kartu ir nesitarė, ką darys toliau. Tėvai išsivežė kai kuriuos Lidijos daiktus, bet nuo tada draugės į tą kambarį nė kojos nekėlė. Artėjant metinėms Harlė beveik neabejojo, kad atpildo valanda jau šmėkšo viršum jų galvų. Kas žino, gal staiga atitokusi Roušė nuspręs išsikraustyti, šeimininkas praneš parduodantis namą, o gal iš uždaryto Lidijos kambario išsiveržusi šmėkla paleis visą pastatą šipuliais.

Harlė numano, kodėl Roušė nusprendė švęsti gimtadienį Lidijos mirties metinių išvakarėse: turbūt vylėsi, kad nusitašys, paryčiais nusmigs ir išmiegos visą sekmadienį. Tačiau praeitą savaitę paskambino Lidijos motina ir pranešė, kad sekmadienį ryte Šv. Patriko bažnyčioje bus aukojamos šv. Mišios jų draugei atminti. Merginos nenoriai pripažino, jog būtų negražu nedalyvauti pamaldose, tad pažadėjo ateiti.

Roušė jau buvo sumokėjusi depozitą už gimtadienio vakarienę, dvi jos bičiulės susitarė su auklėmis dėl vaikų priežiūros, viena ketino atvykti traukiniu iš Dublino, taigi būtų buvę gan keblu pakeisti šventės datą. Žinoma, kai ką pakeisti buvo galima – grįžti namo anksčiau, išgerti mažiau tekilos, nenusipirkti ekstazio, – bet merginos reagavo kaip regioninės įstaigos darbuotojos, gavusios privalomas užduotis iš toli sėdinčio generalinio direktoriaus. Tiesiog patraukė pečiais ir tarė: „Gerai, netobula, bet nieko čia nepadarysi." Kitados Lidija, kai dar gyveno su tėvais ir švenčių dienomis nenoromis lydėjo juos į bažnyčią, ne sykį ir ne du prakaitavo Kristaus kančios pamaldose, kamuojama pagirių. Reikia manyti, velionė labai neįsižeis, pamačiusi, jog į šv. Mišias, laikomas jos mirties metinių proga, bičiulės atėjo kiek susitaršiusios.

Lidijos tėvai sėdi per dvi eiles prieš juos. Tėtis vilki anoraką, iš po striukės matyti sekmadieninio kostiumo švarkas. Vyras kilsčioja kelį ir varto pamaldų programėlę, sakytum tikrindamasis, ar nuo praeito sekmadienio mišiose neįvyko kokių radikalių pokyčių. Lidijos mama pasipuošusi tamsiai mėlyna suknele, nors iki laidotuvių dėvėjo vien ryškiaspalvius, gėlėmis išmargintus drabužius. Įprastai ji segėdavo vėjo varpelių dydžio auskarus, tačiau šiandien ausyse žiba mažos sidabrinės sagutės. Harlei dingteli, kad gal visas Lidijos mamos garderobas perdažytas gedulo spalvomis; įsivaizduoja, kaip toji moteris, tarsi kokia gotų kultūra susižavėjusi paauglė, maišo gėlėtus drabužius kubile su juodais dažais.

Ji prisiverčia nugurkti rūgštį, siūbtelėjusią į gerklę lyg atominis grybas. Bjaurus, skausmingas peršulys gąsdina, verčia

manyti, kad ji pūva ir byra iš vidaus. Megė atšventė trisdešimtąjį gimtadienį prieš porą mėnesių, Roušei trisdešimt sukaks ateinančią savaitę, netrukus į ketvirtąją dešimtį įžengs ir Harlė, o Lidija – jau niekada. Baigiantis šiam audringam dešimtmečiui, gyvenimas įsisuko lyg „Kotrynos ratas“*, ir šiemet, labiau nei bet kada, Harlė plėšosi tarp minčių, patariančių rūpintis savimi, nes „gyveni tik kartą“, ir primygtinio priminimo „gyveni tik kartą!“, spiriančio nešvaistyti laiko perdėm rūpinantis savimi. Rėmuo atslūgsta bemaž taip pat staiga, kaip ir užėjo; vėliau ji tikrai pajuokaus apie ugnį, sužioravusią širdyje per pamaldas.

Jiems atsistojus prieš Evangelijos skaitinius, puslitris vandens, pasiekęs šlapimo pūslę, įkyriai primena apie save. Harlės dubens dugno raumenys, kad ir kokie stiprūs, jau laikosi iš paskutiniųjų.

– Turiu įkvėpti gryno oro, – sukužda ji, maldininkams užtraukus „Šlovė tau, Kristau“, ir išklibikščiuoja į priebažnytį.

Čia tualetų nėra, bet už šventoriaus plyti nedidelė automobilių stovėjimo aikštelė. Harlė neturi kitos išeities, tad tiesiog patikina Jėzų (jeigu šis klausosi) šventvagiaujanti tikrai ne iš piktos valios. Grįžta į bažnyčią per Komuniją.

* Fejerverkų rūšis.